

Damian Kardyś

Temat pracy: *Kwestia polska w propagandzie Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów frakcji banderowskiej i Ukraińskiej Powstańczej Armii w latach 1941-1945 na Wołyniu i w Galicji Wschodniej.*

STRESZCZENIE PRACY DOKTORSKIEJ

Niniejsze studium jest próbą opisanie działalności propagandowej banderowców oraz porównania treści propagandowych z praktyką polityczną OUN-B i UPA wobec Polaków. Praca składa się z sześciu rozdziałów.

Rozdział pierwszy ma charakter teoretyczny. Zdefiniowane zostało w nim pojęcie propagandy. Podane zostały także przykłady wykorzystania propagandy na przestrzeni wieków.

Rozdział drugi stanowi wprowadzenie do tematu zasadniczego dysertacji. Ukazano w nim tło historyczne stosunków polsko-ukraińskich oraz ideologię, powstanie i działalność ruchu ukraińskich nacjonalistów w II Rzeczypospolitej.

Rozdział trzeci dotyczy działalności propagandowej banderowców od roku 1941. Po wybuchu konfliktu niemiecko-sowieckiego banderowcy proklamowali 30 czerwca 1941 r. powstanie niepodległego państwa ukraińskiego. Przytoczone zostały liczne przykłady antypolskiej i antyżydowskiej propagandy OUN-B z tego okresu.

W kolejnym rozdziale omówiono funkcjonowanie i działalność OUN-B w warunkach głębokiej konspiracji od września 1941 r. do grudnia 1942 r. Kwestia polska była wówczas szeroko poruszana przez banderowców głównie w propagandzie wewnętrznej. Począwszy od jesieni 1942 r. kierownictwo OUN-B wysyłało swoich ludzi z Galicji Wschodniej na Wołyń, gdzie wzmożono antypolską agitację na terenach wiejskich.

Rozdział piąty dotyczy kwestii polskiej w propagandzie OUN-B i UPA w okresie antypolskiej akcji na Wołyniu (1943-1944). Banderowskie periodyki informacyjne wskazują na to, że wydarzenia na arenie międzynarodowej, które doprowadziły do upadku autorytetu rządu polskiego na emigracji, mogły mieć wpływ na intensyfikację działalności eksterminacyjnej UPA na Wołyniu. Ponadto stałym elementem propagandy OUN-B i UPA, który towarzyszył napadom na Polaków, było zarzucanie im współpracy z Niemcami i Sowietami.

W szóstym rozdziale ukazano późniejszą działalność OUN-B i UPA na terenie Galicji Wschodniej (1943-1945), w tym akcje ulotkowe UPA po pierwszych zastraszających napadach na polskie wsie, a także poddano analizie najważniejsze artykuły czy broszury propagandowe.